

2. Οι τέχνες

Η κλασική τέχνη αποτέλεσε για αιώνες το πρότυπο για κάθε καλλιτεχνικό έργο. Η λέξη «κλασικός» σημαίνει κάτι το αξιόπεραστο και διαχρονικό.

Γνωρίσματα κλασικής τέχνης :

- 1) μέτρο
- 2) αρμονία
- 3) κάλλος
- 4) αποφυγή κάθε υπερβολής στις στάσεις, τις χειρονομίες, τις κινήσεις και την έκφραση του προσώπου
- 5) μορφές αρμονικές και συμμετρικές, χειρονομίες συγκρατημένες, βλέμμα βαθύ και στοχαστικό
- 6) αποφυγή εκδήλωσης έντονων συναισθημάτων
- 7) οι θεοί, οι άνθρωποι και οι ήρωες παρουσιάζονται ως τέλεια όντα (με ιδανική ομορφιά και εξιδανικευμένοι).

Περίοδοι κλασικής τέχνης :

1. ΠΡΩΙΜΗ ΚΛΑΣΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ή ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΑΥΣΤΗΡΟΥ ΡΥΘΜΟΥ (480–450 π.Χ.) : οι μορφές είναι βαριές και μερικές φορές κινούνται έντονα.

2. ΩΡΙΜΗ ΚΛΑΣΙΚΗ ΤΕΧΝΗ (450–390 π.Χ.) : οι μορφές παριστάνονται σε ήρεμη στάση και τα γυναικεία αγάλματα έχουν πιο ελαφρά ενδύματα, αποκαλύπτοντας την ομορφιά του σώματος.

3. ΥΣΤΕΡΗ ΚΛΑΣΙΚΗ ΤΕΧΝΗ (390–323 π.Χ.) : οι μορφές κινούνται και πάλι, αλλά πιο ελεύθερα, τα σώματα λυγίζουν, τα ρούχα και τα χτενίσματα γίνονται πιο πολύπλοκα και τα συναισθήματα πιο έντονα.

Θέματα κλασικής τέχνης :

- 1) Θέματα από τη **μυθολογία** (π.χ. Γιγαντομαχία, Αμαζονομαχία, Κενταυρομαχία κ.α.) που αρκετές φορές ήθελαν να συμβολίσουν καταστάσεις της σύγχρονης πραγματικότητας.
- 2) Θέματα από τη **δημόσια θρησκευτική ζωή** π.χ. πομπή Παναθηναίων.
- 3) Πολύ σπάνια και μόνο για ειδικές περιπτώσεις **πορτρέτα σημαντικών ανδρών** (π.χ. τυραννοκτόνοι, Περικλής, Θεμιστοκλής, οι τρεις τραγικοί).
- 4) Πολύ σπάνια **πολεμικά γεγονότα**.
- 5) **Πορτρέτα σημαντικών πολιτών και πνευματικών ανθρώπων** (κατά την ύστερη κλασική εποχή).

- 6) **Σκηνές από την καθημερινή ζωή** στα ερυθρόμορφα αγγεία, που ήταν και ευρείας χρήσης (π.χ. σπίτια, σχολεία, γυμναστήρια, εργαστήρια).

Επίδραση της κλασικής τέχνης

Α) Διαμέσου της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, η κλασική τέχνη διαδόθηκε σε όλη τη Μεσόγειο, τη βόρεια Αφρική και τη Μικρά Ασία.

Β) Οι Ευρωπαίοι αρχιτέκτονες κατά την εποχή της Αναγέννησης και ως σήμερα χρησιμοποιούν συχνά κιονοστοιχίες που περιβάλλουν τα οικοδομήματα, αετώματα και πλούσιο κλασικό διάκοσμο.

Γ) Στη γλυπτική, τη ζωγραφική και τη μικροτεχνία πολλοί δημιουργοί επηρεάζονται και σήμερα από την κλασική τέχνη.

Δ) Κατά τον 19^ο αιώνα μ.Χ. η μίμηση της κλασικής τέχνης οδήγησε στη δημιουργία του ρεύματος του **κλασικισμού**. Μετά την επανάσταση του 1821 χτίζονται στην Αθήνα και αλλού πολλά κτήρια νεοκλασικά (που μιμούνται δηλαδή την κλασική αρχιτεκτονική).

Εργασία

1. Πώς ονομάζεται η τέχνη του 5^{ου} και 4^{ου} αιώνα π.Χ. και ποια τα γνωρίσματά της;